

Отже, незважаючи на нестійке економічне підґрунтя, можна сформулювати перелік пріоритетних бізнес-ідей в Україні, які потребують іноземного фінансування і є привабливими для вкладника із зарубіжжя. Передусім це ІТ-сфера як прибуткова платформа з усіма наявними ресурсами для подальшого розвитку, сільське господарство та новітні розробки для розширення його потенціалу, а також «зелена» електроенергетика, яка є не лише прибутковою, але і необхідною в умовах нестабільності цін на паливно-енергетичні ресурси.

1. *Сучасний стан залучення іноземних інвестицій в економіку України (2018) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/22-2018/200.pdf>*

2. *Бізнес-ідеї на 2018 рік. Куди інвестувати гроші в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://biz.nv.ua/ukr/publications/biznes-ideji-na-2018-rik-kudi-krashche-vkladati-hroshi-pid-chas-krizi-2446083.html>*

Маліброда С. Б.

студ. групи ЕВМ-11

Науковий керівник – к.е.н., проф. кафедри ММП Чернобай Л.І.

МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ ПРИЙМАЮЧОЇ КРАЇНИ

Міжнародна міграція та її нормативно-правове регулювання є предметом уваги як науковців, так і урядів різних держав з огляду на потенційне збільшення економічних вигід. Наприклад, приймаюча країна отримує вигоду від притоку робочої сили, що підтримує ринок праці, створює додаткове споживання і загалом прискорює розвиток економіки. Відтік мігрантів з країни походження, з одного боку, зменшує навантаження на ринок праці, а з іншого боку, зумовлює грошові потоки до країни у вигляді переказів мігрантів. Виграш самих мігрантів полягає у зростанні їх добробуту внаслідок зростання рівня доходу. В обох випадках передумовою для виникнення міграції є взаємна вигода для обох країн та для самих мігрантів, що пояснюється в роботі Massey, Arango, Hugo, Kouaouci, Pellegrino, Taylor (1993), які вважають, що міжнародна міграція не виникає за відсутності різниці в оплаті праці між країнами. Міграція існує до тих пір, поки очікуваний прибуток від міграції не зрівняється з внутрішнім (з урахуванням витрат на міграцію).

Отже, міжнародна міграція може слугувати джерелом прискорення росту економіки, якщо мова іде здебільшого про приймаючі країни, або як один із способів стабілізації національної економіки, як правило до таких відносяться країни походження мігрантів.

Тим не менш, відтік грошових коштів часто розглядається як негативний ефект для приймаючої країни, оскільки зменшує загальні вигоди, які країна отримує від притоку мігрантів. За даними Світового банку обсяг переказів мігрантів становив 558 млрд. дол. США у 2015 р., 544 млрд. дол. США у 2016 р. та 573 млрд. дол. США у 2017 р. (World Bank, n.d.). Відповідно, якщо б ці кошти були спожиті або інвестовані мігрантами у приймаючій країні, то вигоди для економіки були б ще вищими.

На наш погляд, цільовою функцією мігранта (A) є підвищення особистого добробуту, який також залежить від суспільних благ країни та ряду інших факторів. Детально перелік таких благ і факторів та принцип їх вибору описує Push and Pull теорія (Stanojowska, Angelina & Petrevski, Blagojce, 2012). Тобто, привабливість країни походження (A_D) та приймаючої країни (A_R) оцінюються мігрантом з точки зору максимізації його добробуту. Результат порівняння привабливості країн, визначає як мігрантом буде використаний його дохід

Формалізовану залежність можна представити наступним чином:

$$Y = C_m + S_q \quad (1)$$

де Y – чистий дохід, що отримує мігрант; C_m – необхідний обсяг споживання в приймаючій країні (оренда житла, харчування, транспорт тощо); S_q – заощадження, які в подальшому можуть бути надісланими до країни походження мігранта.

З такої точки зору, заощадження мігрантів стають функціональною змінною та залежать від того, де мігрант отримає більшу вигоду, витративши зароблені кошти. Якщо $A_R > A_D$, тобто мігрант максимізує свій достаток в приймаючій країні і, відповідно вирішує проживати в ній, то зроблені заощадження не будуть надіслані до країни походження, або надіслані не в повній мірі. Не надіслані заощадження, в цьому випадку, будуть відноситися до рахунків приймаючої країни згідно СНР-2008 (World Bank 2009). У результаті, формула 1 набуде наступного вигляду:

$$Y = C_m + C_a + S + R \quad (2)$$

де C_a – додаткове споживання мігранта при $A_R > A_D$; S – частина заощаджень мігранта, що не були надіслані до країни походження; R – частина заощаджень мігранта, які були надіслані до країни походження (особисті грошові перекази).

При цьому одночасно виконуються такі залежності:

$$\begin{cases} 0 \leq C_a; S; R \leq S_q \\ C_a + S + R = S_q \end{cases} \quad (3)$$

Враховавши кейнсіанську рівність $I = S$, формула 2, набуде вигляду:

$$Y = C_m + C_a + I_a + R \quad (4)$$

де I_a – додаткові інвестиції, що отримує приймаюча країна при $A_R > A_D$.

Таким чином, приймаюча країна отримує додаткові вигоди для власної економіки у вигляді додаткового споживання та інвестицій ($C_a + I_a$). Обсяг додаткових інвестицій, в свою чергу, залежить від законодавчо визначених прав мігранта в приймаючій країні, які забезпечують його можливість взаємодіяти з іншими суб'єктами економіки.

Державне регулювання міжнародної міграції повинно враховувати означену цільову функцію мігранта з огляду реального збільшення вигід для власної економіки. Наприклад, мігрант може зробити вибір на користь приймаючої країни, незважаючи на те, що в країні свого походження за ті самі кошти він міг би придбати значно більший обсяг матеріальних благ. Виграш приймаючої країни у цьому випадку зростає, оскільки кошти, що могли б бути надісланими до інших країн, у більшій мірі, або і повністю залишаються всередині країни. Найважливішим, на нашу думку, елементом у цьому випадку є законодавче регулювання у приймаючій країні. Якщо мігрант може вільно проживати у приймаючій країні та мати широкий обсяг прав, що дозволить йому повноцінно взаємодіяти з іншими економічними суб'єктами, то привабливість такої країни для постійного проживання зростає. Відповідно зростуть і економічні вигоди такої країни.

Нормативно-правовою базою для цього є Загальна Декларація з прав людини (UN General Assembly, 1948), Конвенція з економічних, соціальних та культурних прав людини (UN General Assembly, 1966), Конвенція про захист прав усіх трудящих мігрантів та їх сімей (UN General Assembly, 1990), які закріплюють за державами-учасниками цих договорів можливість надавати мігрантам обсяг прав, рівний обсягу прав своїх громадян, за винятком права голосу, участі у державному управлінні та воєнній сфері.

Отже, розширення обсягу прав мігрантів у приймаючій країні веде до збільшення її привабливості, що, в свою чергу, веде до збільшення коштів, які мігранти витрачають всередині країни, та зменшення обсягу особистих грошових переказів, що в результаті призводить до збільшення загальних економічних вигід від міграції для приймаючої країни.

1. Massey, D., Arango, J., Hugo, G., Kouaouci, A., Pellegrino, A., & Taylor, J. (1993). *Theories of International Migration: A Review and Appraisal*. *Population and Development Review*, 19(3), 431-466. doi:10.2307/2938462

2. Stanojoska, Angelina & Petrevski, Blagojce. (2012). *Theory of push and pull factors: a new way of explaining the old*.

3. UN General Assembly. (1948). "Universal declaration of human rights" (217 [III] A). Paris. Retrieved from <http://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/>

4. UN General Assembly (1966), *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights*, United Nations, Treaty Series, vol. 993, p. 3, available at: <http://www.refworld.org/docid/3ae6b36c0.html> [accessed 29 September 2018]

5. UN General Assembly (1990), *International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of their Families*, A/RES/45/158, available at: <http://www.refworld.org/docid/3ae6b3980.html> [accessed 29 September 2018]

6. World Bank (2009). *System of national accounts 2008 (English)*. Washington, DC: World Bank. <http://documents.worldbank.org/curated/en/417501468164641001/System-of-national-accounts-2008>

7. World Bank (n.d.). *Personal remittances, received (current US\$)*. Retrieved September 23, 2018, from <https://data.worldbank.org/indicator/BX.TRF.PWKR.DT.GD.ZS>

Мірзосєва Д.Р.

студ. групи МА-44

Науковий керівник – к.е.н., доц., доц. каф. ММП

Пишк-Ковальська О.О.

ІННОВАЦІЙНА ОСНОВА РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

В епоху глобалізації однією із визначальних сфер стала інноваційна. Її розвиток сприяє формуванню конкурентних переваг держав у напрямках виробництва та загального добробуту населення. Для багатьох країн, що розвиваються інноваційна сфера стала основою економічного розвитку. Тому доцільно розглянути можливість інноваційного розвитку України та її місце серед інших держав світу за допомогою глобального індексу інновацій.

Глобальний індекс інновацій – це індекс, який вимірює інноваційність економік різних держав. Даний показник обчислюється як середнє значення двох суб-індексів: суб-індексу ресурсів та суб-індексу результатів. У свою чергу кожен суб-індекс враховує конкретні параметри економіки [1]. Україна станом на 2018 р. займає 43 позицію порівняно з 63 позицією у 2014 за загальним індексом [1]. Варто зазначити, що за суб-індексом результатів Україна займає 35 місце, а за суб-індексом ресурсів 75 [1]. Таким чином українська інноваційна сфера продукує значно кращі результати, порівняно з вхідними ресурсами. Розглянемо детально складові кожного суб-індексу (рис. 1).

Рис.1. Позиції параметрів суб-індексів глобального індексу інновацій України у 2018р.

[1]